Nr. 32 Koźmin, środa dnia 22 kwietnia 1925 r. Rok 38

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: na miesiąc kwiecień 0,75 zł. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: miejscowe mm. 1-łamowy 5 groszy, pozamiejscowe „ „ 6 „

Dział urzędowy

Nr. 90. **Obwieszczenie.**

Rejestracja zupełnych sierot wojennych.

Na podstawie § 15 Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Skarbu z dnia 11 sierpnia 1923 r. w sprawie umieszczania w zakładach wychowawczych sierot po inwalidach wojennych i po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 84, poz. 662) Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zarządza rejestrację wszystkich sierot zupełnych, korzystających z 30%-ego zaopatrzenia, przysługującego im na podstawie ustawy inwalidzkiej z dnia 18 marca 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 32, poz. 195) i uprawnionych na podstawie § 19 tejże ustawy do umieszczenia w zakładach wychowawczych.

Wobec powyższego wszystkie osoby fizyczne lub prawne (zakłady opiekuńcze itp.) opiekujące się dziećmi, mającemi prawo do renty zupełnych sierot, winny się zgłosić do właściwych zarządów gminnych lub magistratów celem zarejestrowania tychże sierot, osoby te winny przedstawić zawiadomienie (odpis) izby skarbowej o przyznaniu rejestrowanej sierocie 30% zaopatrzenia w myśl art. 17 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. lub w myśl tegoż artykułu przy stosowaniu art. 11, 13 i 14 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r.

Nadmienia się, że na podstawie § 1 powyżej wymienionego rozporządzenia:

Osoby, które mają prawo do renty zupełnych sierot, mogą być utrzymywane i kształcone na koszt Skarbu Państwa, jeżeli są pozbawione opieki i dostatecznych środków utrzymania.

Za osoby te uważa się w szczególności:

1) zupełne sieroty, pozostałe po inwalidach wojennych, po poległych i tych zmarłych, których śmierć znajduje się w związku ze służbą wojskową;

2) półsieroty, których pozostały przy życiu rodzic jest inwalidą wojennym i przebywa w zakładzie leczniczym, szkolnym lub opiekuńczym w myśl art. 33, 47 i 48 ustawy z dnia 18 marca 1921 r;

3) dzieci, których rodzice żyją wprawdzie, lecz są inwalidami wojennymi i przebywają równocześnie w zakładach wymienionych powyżej pod 2).

Warszawa, dnia 1 grudnia 1923 r.

Minister Pracy i Opieki Społecznej
(—) St. Smólski.

Powyższe podaję do wiadomości.

— L. dz. 2661/25—7 V —

Koźmin, dnia 18 kwietnia 1925 r.

Starosta: Niemojowski.

Nr. 100. Urząd Wojewódzki w Poznaniu doniósł mi pismem z dnia 9 kwietnia 1925 r. — l. dz. 4136/25 VII. że zamierza urządzić w najbliższym czasie w Zakładzie Hygjenicznym w Poznaniu 10-cio dniowy kurs dezinfektorski.

Kandydaci chcący brać udział w wyżej wymienionym kursie winni nadesłać na moje ręce do **dnia 15-go maja 1925 r.** odpowiedni wniosek, świadectwo moralności i urzędowe świadectwo lekarskie wystawione przez pow. lekarza.

PP. Burmistrzom, Sołtysom gmin i obszarów dworskich polecam powyższe ogłosić w zwykle praktykowany sposób. — L. dz. 2613/25 — 4 II. —

Koźmin, dnia 18 kwietnia 1925 r.

Starosta, Niemojowski.

Nr. 101. **Obwieszczenie.**

Na mocy rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społ. w porozumieniu z Ministrem Skarbu, Ministrem Przemysłu i Handlu, Ministr. Wojsk., Ministr. Kolejł i Ministr. Robót Publ. o postępowaniu zakładów pracy przy ściąganiu wkładek na rzecz Funduszu Bezrobocia Dz. Ust. Rz. P. nr. 84 poz. 817, wzywam wszelkie zakłady pracy które zatrudniają ponad 5 robotników i w myśl ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia z dnia 18. VII. 1924 r. Dz. Ust. Rz. P. nr. 67 poz. 650 Art. 1 zobowiązane są do ubezpieczenia na rzecz funduszu Bezrobocia zarejestrować się do ewidencji w tut. biurze funduszu bezrobocia, najpóźniej do dnia 30 kwietnia 1925 r. Karty rejestracyjne za opłatą portoryjną do nabycia w biurze funduszu bezrobocia w Lesznie.

Obowiązek rejestracji ciąży na pracodawcach pod rygorem odpowiedzialności w myśl § 34 cytowanej ustawy.

Wszelkich informacji udzieli na zapytanie Zarząd Obwodowego Funduszu Bezrobocia w Lesznie ulica Wolności nr. 16, Telefon 72 ustnie jak i pisemnie, na ostatnie należy załączyć do udzielenia odpowiedzi, opłatę pocztową pisma zwrotnego.

Teren działalności Zarz. Obw. Fund. Bezrobocia w Lesznie obejmuje ten sam okręg co działalność Państwowego Urzędu Pośrednictwa to jest powiaty: leszczyński, rawicki, gostyński, krotoszyński, jarociński i koźmiński. — L. dz. 124/25. —

Leszno, dnia 15 kwietnia 1925 r.

Przewodniczący Zarządu Obwod. Fund. Bezrob.
(—) Guhn.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.
Koźmin, dnia 17 kwietnia 1925 r.
Starosta: w z. Szatkowski
— L. dz. 2605/25 — 4 II. —

Nr. 102. Zagubioną kartę ewindencyjną egzemplarz 1-wszy Nr. 39365/VII (koloru żółtego) na zwierzę pociągowe własności p. Karola Lämmchen w Pogorzeli niniejszem unieważnia się.

Odpis wydany właścicielowi zaopatrzony jest u góry w napis „Duplikat“ a u dołu z lewej strony w podpis i pieczęć tutejszego Starostwa.

Koźmin, dnia 18 kwietnia 1925 r.

Starosta: Niemojowski.

— L. dz. 2395/25—7 II. —

Nr. 103. Podaję do wiadomości, iż dnia 28 maja 25 o godz. 9 rano odbędzie się w Koźminie (Nowy Rynek) przetarg koni remontowych.

Komisja Remontowa zakupywać będzie konie od 3—6 lat. Na konie od 5 lat powinien właściciel przedłożyć karty ewidencyjne (czerwone lub zielone) wydane w swoim czasie przez Komisje Przeglądowe. Właściciel lub pełnomocnik powinien przedłożyć pochodzenie (rodowód) swego konia oraz urzędowo potwierdzone świadectwo własnegochowu. Właściciel winien powiadomić o wszelkich ukrytych wadach sprzedanego konia Komisję Remontową, która zastrzega sobie prawo zwrotu konia sprzedającemu, o ile u nabytego konia okażą się w ciągu 3 tygodni od daty kupna jakaś ukryta choroba lub wada.

Konie muszą być odprowadzone na uździe.

— L. dz. 2450/25—4 II. —

Koźmin, dnia 9 kwietnia 1925 r.

Starosta, Niemojowski.

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 104. Niniejszem podaje się do wiadomości, iż Ministerstwo Skarbu reskryptem z 6 kwietnia 1925 zezwala na spłatę wojewódzkiego podatku od obrotu trunkami, wymierzonego za drugie półrocze 1924 r. w pięciu równych ratach miesięcznych, poczynając od dnia 15 lipca 1925 r.

Koźmin, dnia 16 kwietnia 1925 r.

Urząd Skarbowy
Podatków Bezpośrednich i Opłat Skarbowych.

Nr. 105. Towarzystwo Czytelni Ludowych prosi o urządzenie wśród młodzieży szkolnej przy sposobności obchodu 3 Maja składek na „Dar Narodowy 3 Maja“ na rzecz T. C. L.

W przekonaniu, że młodzież nasza rozumie doniosłość celu, jakiemu T. C. L. służy, i chętnie spełni w dniu uroczystości Konstytucji 3-go Maja patrjotyczny i obywatelski obowiązek, a przez zebranie składek przyczyni się do powiększenia funduszów na rzecz oświaty ludowej, zezwala się, aby pp. Kierownicy szkół w porozumieniu z gronami nauczycielskiemi ogłosili po klasach kilka dni przedtem składkę na „Dar Narodowy 3-go Maja“.

W sam dzień uroczystości zbierze młodzież pieniądze przez wybranych z pośród siebie kolegów i wręczy je Kierownikowi szkoły. Zebrane tą drogą sumy zechcą pp. Kierownicy przesłać do Inspektoratu i zareferować do 10 maja o załatwieniu sprawy.

Koźmin, dnia 20 kwietnia 1925 r.

Inspektor szkolny.
Stróżewski.

Nr. 106 U koni rzeźnika Dębowego z Szelejewa stwierdzono świerzb. — L. dz. 1446/25 —

Pogorzela, dnia 11 kwietnia 1925 r.

Komisarz obwodowy.
(—) Bukiewicz.

Dział nieurzędowy

Polski Czerwony Krzyż.

Przed wojną światową instytucja Czerwonego Krzyża, w której grupowały się ówczesne wielkości (łapownicze!) najeźdźców, nie cieszyła się w społeczeństwie polskiem sympatją.

Były próby ze strony polskiej nadania tej instytucji kierunku, odpowiadającego wymaganiom polskim, ale próby te natrafiały na zdecydowany opór zaborców. To też machnięto ręką, a oddziały ówczesnego Czerwonego Krzyża ściągały składki drogą przymusu, wywołując rozgoryczenie i nienawiść, nawet w środowiskach prowincjonalnych, a zwłaszcza po wsiach.

Gdy z ciała Polonji opadły łachmany niewoli, gdy Duch jej dziejów nakrył ją purpurowym płaszczem swojej królewskości, a w ręce włożył berło wolności, w społeczeństwie polskiem grono działaczów stworzyło instytucję zupełnie inną naprawdę odpowiadającą założeniom miłosierdzia. Polski Czerwony Krzyż.

Ogarnął on wszystkie dziedziny Piastowe pod śnieżne skrzydła opieki, dotarł i dociera przez swe oddziały do najbardziej oddalonych zakątków, kresów, granic Rzeczypospolitej.

Inwazja bolszewicka sprawiła, że instytucja ta stała się głośną ze swych czynów, głośną i kochaną.

Zrozumiano w społeczeństwie rolę jej.

Znakomity Kossak maluje plakat o czarującej treści: młoda sanitarjuszka opatruje rękę zranioną ułana. Plakat ten, istne arcydzieło, rozniósł się po całej Polsce, rozpowszechniając wszędzie sławę pożytecznej działalności Polskiego Czerwonego Krzyża.

Nie jest zamiarem naszym w tej chwili ani przypominać, co P. C. K. wówczas uczynił, ani wytykać, co powinien był uczynić, należy tylko zwrócić uwagę na jedno: że społeczeństwo w swej masie tylko przez krótki czas, tej właśnie inwazji, naprawdę rozumiało znaczenie Czerwonego Krzyża.

Później przyszły czasy wielkich interesów na spadku waluty polskiej, rozwinął się z całą potęgą egoizm, a o Czerwonym Krzyżu wszyscy zapomnieli.

Bo i co myśleć o instytucji, która może być potrzebna dopiero podczas wojny?

Mam dać składkę? — przecież za te pieniądze kupię dolara — a jutro będę miał dwa razy tyle marek! — Czerwony Krzyż radził sobie dotąd — niech sobie radzi dalej! Albo i sama ideja! — humanitaryzm! — toż to nonsens! — dziś zasadą homo homini lupus!

To, co się działo w społeczeństwie — odbiło się, niestety, częściowo i w samym Czerwonym Krzyżu: zaczęła się walka ambicyj, koteryjek, później wzajemna adoracja — a praca, od której usunięto dawnych przewodników, powoli zamierała.

Zainteresowanie instytucją Czerwonego Krzyża zmalało do granic przynoszących wstyd społeczeństwu.

„Czuwajcie, albowiem nie wiecie dnia ani godziny“ — oto co należy powiedzieć pod adresem społeczeństwa.

Zadania Czerwonego Krzyża w Polsce to zadania, których aktualność w każdej chwili uderzyć może do wrót bytu Rzeczypospolitej.

Należy być mądrym i przewidującym. Te kilka groszy, ofiarowane na Czerwony Krzyż — to pomoc zawczasu gotowana dla żołnierzy przyszłej wojny.

Nie chcemy jej, ale inni jej mogą zapragnąć.

A wtedy Polski Czerwony Krzyż powinien mieć możność zmobilizowania swych już istniejących środków ku pomocy sztabu generalnego.

I tak będzie!

Skarb jest już zdrów — owoce jego prac dojrzywają.

Teraz pora na działanie i na tem polu.

Kronika miejscowa

Herbatka z tańcami, którą urządza „Polski Czerwony Krzyż“ — oddział w Koźminie — w środę, dnia 22 kwietnia br., wzbudziła między członkami i sympatykami tegoż towarzystwa wielkie zainteresowanie. To też komitet nie wątpi, że publiczność nie omieszka wziąść udziału w niej i tem samem okaża, że jest sobie świadomą o szlachetnym jej celu. Program zabawy jest bardzo urozmaicony zapoczątkowany koncertem młodej pianistki, o punkt. 8½ wiecz. i połączony z jeszcze innemi niespodziankami. Wszystkich życzliwych Czerw. Krzyżowi, których by przy wysłaniu zaproszeń ominięto prosimy zgłosić się do sekretarki p. Balcerkównej Rynek. Z różnych względów i dla podtrzymania charakteru „Herbatki“, prosi się o przybycie w skromnym stroju.

Komitet zabaw. Polsk. Cz. Krz.

Komunikat

Chorągiewki T. C. L. Pierwszy nakład 1000 chorągiewek został w krótkim czasie rozsprzedany tak, że wielu zgłaszającym się musieliśmy chwilowo sprzedaży chorągiewek odmówić. Obecnie dostarczono pierwszą partję nowo zamówionych chorągiewek, które można nabywać jak poprzednio w Biurze Centralnem T. C. L., plac Wolności 18, I ptr. w czasie od 9—1 i od 3—6 za cenę 3 zł za sztukę.

Nalepki iluminacyjne w dniu 3 maja. Obowiązkiem każdego Polaka jest uczcić pamięć obchodu Konstytucji Majowej przez iluminację okien nalepkami w dniu 3-go maja, które można i należy nabywać w Tow. Czytelni Ludowych pl. Wolności 18, lub w składach oznaczonych plakatami w Poznaniu i na prowincji.

Wiadomości rozmaite.

Najpiękniejsze kobiety w świecie... (Co widziałem i słyszałem na półwyspie pirenejskim.) W Polskim Klubie Artystycznym, w hotelu Polonja, odbył się dnia 17-go kwietnia o godzinie 8 wieczorem odczyt pana mecenesa H. Heymana na temat: „Sztuki plastyczne półwyspu Iberyjskiego“. Odczyt ilustrowany był przeźroczami. Pan prelegent dzieląc się osobistemi wrażeniami z niedawno odbytej podróży, szeroko omawia stan rzeczy w obecnej Hiszpanji, gdzie nouveaux-riches, opanowując wszystkie placówki życia społecznego, zdołali wycisnąć wszędzie swe piętno „braku kultury“, a dawna dumna i piękna Hiszpanja zaszywając się w kąty, prawie wcale dla oka turysty nie jest widoczną. Prelegent przychodzi do wniosku, że ani Hiszpanja, ani Portugalja nie są obecnie krajami, które mogłyby się poszczycić nowoczesną myślą na polu artyzmu.

Dalsze porównania, jakie poczynił, powracając do kraju przez Francję, Włochy, Austrję, upewniły go, — że piękną jest ziemia polska, przodującą sztuka polska, a polki i nadal mogą być uważane za „najpiękniejsze“ kobiety w świecie.

Polsko-rosyjski ruch pocztowy. Ruch pocztowy między Polską a Rosją sowiecką wzrasta. Przeciętnie wychodzi dziennie z Polski do Rosji siedmset przesyłek poleconych oraz dziesięć tysięcy zwykłych, a z Rosji do Polski ośmset przesyłek poleconych i sześć tysięcy zwykłych.

W drodze naokoło świata. (Największa łódź podwodna.) Największą łódź podwodną wybudowała Anglja. To monstrum podwodne kosztowało 842 000 funtów szterlingów t. j. około 21 miljonów złotych i może przebywać 2 i pół dnia pod wodą nie wychylając się na powierzchnię morza.

Załoga jego składa się ze 121 marynarzy, którzy musieli przysiądz, że nie zdradzą żadnego szczegółu z jego budowy i wewnętrznego urządzenia. Obecnie łódź ta znajduje się w pobliżu Chatham, skąd za 10 dni ma wyruszyć w podróż naokoło świata.

Reklama jakiej nie było. Amerykanie słyną ze swej pomysłowości w reklamowaniu się, jednak pewien właściciel restauracji w okolicach Tulonu przeszedł oryginalnością w ogłaszaniu się wszystkich Jankesòw.

Po śmierci ojca swego kazał on wystawić mu na miejscowym cmentarzu pomnik z następującym napisem:

„Tu spoczywa Piotr Mercier, właściciel oberży, śmierć którego pozostawiła w nieutulonym żalu nietylko rodzinę, ale głównie jego klijentów. Był on wynalazcą słynnego „Omletu - Mercier“, przepis którego posiada jedynie syn jego — właściciel restauracji na szosie do Dijon“.

Ford zakłada własne linje powietrzne. Znany fabrykant automobili, Ford, przezwany „królem automobilów“, niezadowolony tem, że 90 procent automobili kursujących po drogach amerykańskich pochodzi z jego fabryk, postanowił obecnie budować „Fordy powietrzne“.

Specjalnie zbudowany towarowy samolot przewozi co drugi dzień z głównej fabryki w Detroit do oddziału w Chicago listy, towary i drobniejsze części motorów. Samolot ten kursuje co drugi dzień i przebywa przestrzeń 1000 kilometrów w 6 godzin, przewożąc za każdym razem przeszło 1000 funtów amerykańskich bagażu.

Drugi podobny samolot jest już gotów — niebawem komunikacja między tymi miastami odbywać się będzie codzień.

Następnie będą połączone w ten sposób między sobą i inne zakłady Forda w St. Louis, St. Paul i w Iron Mountain.

Samoloty Forda zbudowane są we wszystkich szczegółach z „duraluminium“ w fabryce w Detroit. Ważą o 500 f. amer. mniej, aniżeli podobne aparaty europejskie. Jednak Ford robi dalsze doświadczenia, chcąc zbudować swój specjalny typ aeroplanu, któryby posiadał następujące charakterystyczne cechy: 1) był dwuosobowy. 2) ważył tylko 400 f. amer. i 3) miał kondensator ochładzany powietrzem, a nie wodą.

Jeżeli Fordowi uda się zbudować podobny aparat, to opanuje on komunikację powietrzną w Ameryce, tak jak opanował drogi lądowe. Narazie dzięki samolotowi kursującemu między Detroit i Chicago Ford zaoszczędza 8 godzin drogi i 250 funtów szterlingów (6250 złotych) kosztów pocztowych i kolejowych.

Ruch w towarzystwach.

Zebranie miesięczne Tow. Gimn. „Sokół“ w Koźminie, odbędzie się dnia 26 bm. o godz. 7,30 wiecz. na salce Domu Katolickiego. Ponieważ są ważne sprawy do załatwienia, przeto uprasza się wszystkich członków o jaknajliczniejsze przybycie.

„Czołem“! Zarząd.

Niniejszem zawiadamiam P. T. Publiczności miasta Koźmina i okolicy, że dnia 15-go maja 1925 r. otwieram

w KOŹMINIE, Rynek nr. 22

(dawniej H. Moll)

magazyn bławatów, galanterji, garderoby męskiej i chłopięcej.

Przez korzystne zakupy jestem w możności materjały jak i odzież oddać po cenach bezkonkurencyjnych, a chcąc dać Szanownej Klienteli możność zaopatrzenia się na nadchodzący sezon sprzedawać będę od dnia ogłoszenia w składnicy położonej przy ul. Krotoszyńskiej nr. 9.

LEON BIAŁĘSKI

227

J. Kodur, Koźmin

mistrz blacharski
i instalator

Poleca się

do badania gromochronów i zakładania nowych

Urzędowo egzaminowany rewizor gromochronów

także wykonuje pokrywania dachów tekturą, eternitem i ruberoitem. 228

Wykonuje pod długoletnią gwarancją po przystępn. cenach.

ŚLUSARZ

obeznany dokładnie z remontem samochodów oraz z dyplomem jazdy

potrzebny od zaraz

Urbaniak i Pappelbaum, Koźmin

Fabryka Maszyn 231

TREGRY

budowlane

wszelkiego rodzaju i długości (profil. grubości)

ma stale na składzie

Edm. Nowacki, Krotoszyn

ul. Zdunowska 45. 229

Potrzebuje kilku

czeladników stolarskich

na pierwszorzędną pracę.

Pawlak i Ska, Krotoszyn

Fabryka mebli. 232

Książki szkolne

zeszyty, piórka, atrament,
tablice, rysiki, gąbki i t. d. 230

poleca

J. Kraszewska, Koźmin Księgarnia Orędownika

Baczność! Baczność!

PP. Hoteliści i Restauratorzy

Rozporządzenia policyjne

dotyczące czyszczenia i płukania naczyń do picia w lokalach szynkarskich i restauracyjnych

poleca

ZAKŁAD GRAFICZNY

(właśc. Leon Goldbek) **Koźmin** 234

Nakładem i drukiem Leona Goldbeka w Koźminie.
Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Leon Goldbek w Koźminie.